

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
**КИЇВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ АНТОНА МАКАРЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою

(протокол № 1 від «27» 08 2025р.)

Директор КППФК ім. А. Макаренка

Володимир КОШИНСЬКИЙ
«27» серпня 2025р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про підвищення кваліфікації педагогічних працівників
Київського-професійно-педагогічного фахового
коледжу імені Антона Макаренка**

Загальні положення

Професійний розвиток педагогічних працівників Київського професійно-педагогічного фахового коледжу імені Антона Макаренка (Далі - Фахового коледжу) передбачає безперервний процес набуття нових та вдосконалення раніше набутих професійних та загальних компетентностей, необхідних для професійної діяльності, передбачає постійну самоосвіту та інші види і форми професійного зростання і може здійснюватися, шляхом формальної та неформальної освіти, стажування, здійснення професійної діяльності тощо.

Зокрема, професійним розвитком може вважатися здобуття наступного ступеня вищої освіти (освітнього, освітньо-професійного, освітньо-наукового, освітньо-творчого, наукового), у тому числі за іншою спеціальністю, спеціалізація, підвищення кваліфікації, стажування та/або самоосвіта, виконання нових або більшої складності професійних обов'язків тощо, що дає змогу науково-педагогічному працівнику підтримувати належний або покращувати рівень професійної кваліфікації і триває впродовж усього періоду його професійної діяльності.

Засади професійного розвитку науково-педагогічних, педагогічних працівників визначено статтею 59 Закону України «Про освіту», статтею 60 Закону України «Про вищу освіту», статтею 24 Закону України «Про фахову передвищу освіту», Законом України «Про професійний розвиток працівників».

Процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників закладів освіти і установ усіх форм власності та сфер управління, включаючи механізм оплати, умови і процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації визначено Порядком підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників (далі – Порядок), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 6800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників».

Професійний розвиток науково-педагогічних працівників, педагогічних має враховувати відповідний професійний стандарт (за наявності) і конкретні посадові обов'язки та/або перспективи їх розширення.

Фаховий коледж сприяє професійному розвитку своїх, педагогічних працівників шляхом планування професійного розвитку педагогічних працівників та узгодження графіку відповідних заходів. Заходи професійного розвитку педагогічних працівників можуть здійснюватися як в Україні, так і за кордоном.

Участь у програмах професійного розвитку на території держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом, не допускається.

Основними складовими професійного розвитку педагогічних працівників є підвищення кваліфікації та стажування.

Підвищення кваліфікації

Для педагогічних працівників Фахового коледжу підвищення кваліфікації є обов'язковою складовою системи забезпечення якості освіти.

Підвищення кваліфікації здійснюється за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі шляхом участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

Окремі види діяльності педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти) можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації педагогічних працівників визначаються постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 6800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників» та цим Положенням.

Педагогічні працівники самостійно обирають форми, види, напрями та суб'єктів підвищення кваліфікації.

Періодичність та обсяги підвищення кваліфікації.

Педагогічні працівники підвищують свою кваліфікацію щорічно. Загальна кількість академічних годин підвищення кваліфікації впродовж п'яти років не

може бути меншою за 120 годин, з яких певна кількість годин обов'язково має бути спрямована на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у роботі із студентами з особливими освітніми потребами та дорослими студентами.

Накопичувальна система передбачає можливість враховувати обсяги підвищення кваліфікації чи інших видів професійного удосконалення, які визнаються як підвищення кваліфікації і, які здійснювалися педагогічним працівником будь коли впродовж міжтестастаційного періоду.

Суб'єкти підвищення кваліфікації

Суб'єкт підвищення кваліфікації - це заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична або фізична особа, у тому числі фізична особа – підприємець, що провадить освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Педагогічні працівники вільні у виборі суб'єктів підвищення кваліфікації.

Суб'єкт підвищення кваліфікації може організовувати освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності та/або за місцем роботи педагогічних працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

Підвищення кваліфікації може здійснюватися у різних суб'єктів, що надають такі освітні послуги.

Основним критерієм вибору педагогічним працівником чи педагогічною радою закладу освіти суб'єкта підвищення кваліфікації має бути відкритість і достовірність інформації про діяльність суб'єкта підвищення кваліфікації та відповідні програми, якість надання відповідних послуг.

Програма підвищення кваліфікації

Програма підвищення кваліфікації затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації, оприлюднюється на вебсайті, та містить інформацію про:

- розробника (розробників);
- найменування програми;
- мету;
- напряму;
- зміст:

обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи та/або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи;

форму (форми) підвищення кваліфікації;

перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/ набуватимуться (загальні, фахові тощо).

Також програма може містити інформацію стосовно:

розподілу годин за видами діяльності (консультація; аудиторна, практична, самостійна і контрольні заходи тощо);

особи (осіб), які виконують програму (рівень вищої освіти, категорія, науковий ступінь, педагогічне/вчене звання, місце та/або досвід роботи тощо);

строку виконання програми;

місця виконання програми (за місцезнаходженням суб'єкта підвищення кваліфікації та/або за місцезнаходженням замовника тощо);

очікуваних результатів навчання;

вартості (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання освітньої послуги;

графіку освітнього процесу;

мінімальної та максимальної кількості осіб в групі;

академічних, професійних можливостей за результатами опанування програми;

можливості надання подальшої підтримки чи супроводу;

додаткових послуг (організація трансферу, забезпечення проживання і харчування, перелік можливих послуг для осіб з інвалідністю тощо);

документу, що видається за результатами підвищення кваліфікації тощо.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи.

Форми та напрями підвищення кваліфікації

Педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами: інституційною (очна (денна, вечірня), заочною, дистанційною, мережевою), дуальною, на робочому місці, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Підвищення кваліфікації може бути організовано за місцем роботи педагогічних працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

Основними напрямками підвищення кваліфікації можуть бути:

розвиток професійних компетентностей (фахових методик, технологій тощо);

психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки;

створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами;

використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;

мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність;

формування професійних компетентностей галузевого спрямування, опанування новітніми виробничими технологіями, ознайомлення із сучасним устаткуванням, обладнанням, технікою, станом і тенденціями розвитку галузі економіки, підприємства, організації та установи, вимогами до рівня кваліфікації працівників за відповідними професіями (для працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти);

розвиток управлінської компетентності (для керівників закладів освіти, науково-методичних установ та їх заступників) тощо.

У разі викладання декількох навчальних дисциплін педагогічні працівники самостійно обирають послідовність підвищення кваліфікації за певними напрямками у міжтестастійний період в межах загального обсягу (тривалості) підвищення кваліфікації, визначеного законодавством.

Організація підвищення кваліфікації

Педагогічна рада коледжу самостійно визначає організаційні питання планування та проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Обов'язковою складовою організації підвищення кваліфікації є його планування.

План підвищення кваліфікації педагогічних працівників формується на відповідний навчальний рік на основі пропозицій, наданих педагогічними працівниками. Зазначені пропозиції можуть розглядатися і схвалюватися цикловою комісією та затверджуватися рішенням педагогічної ради коледжу.

План підвищення кваліфікації керівників структурних підрозділів Фахового коледжу, їх заступників, керівника Фахового коледжу та його заступників здійснюється згідно з планом, затвердженого педагогічною радою закладу вищої освіти.

Для планування підвищення кваліфікації педагогічному працівнику потрібно надати інформацію про: орієнтовні строки підвищення кваліфікації, програму та її обсяг, суб'єкта підвищення кваліфікації іншу інформацію, визначену Фаховим коледжем.

План підвищення кваліфікації коледжу на відповідний рік може включати: список педагогічних працівників, які повинні пройти підвищення кваліфікації, теми (напрями, найменування), форми, види, обсяги (тривалість) підвищення кваліфікації (в кредитах ЄКТС), перелік суб'єктів підвищення кваліфікації, строки (графік), вартість підвищення кваліфікації (у разі встановлення) або примітку про безоплатний характер надання такої освітньої послуги.

План підвищення кваліфікації може містити додаткову інформацію, визначену Фаховим коледжем.

План підвищення кваліфікації може бути змінено протягом року в порядку, визначеному педагогічною радою.

План підвищення кваліфікації має бути оприлюдненим на офіційному його вебсайті закладу освіти.

На підставі зазначеного плану здійснюється фінансування підвищення кваліфікації педагогічних працівників за кошти державного бюджету, коштів спеціального фонду коледжу, інших джерел, не заборонених законодавством.

Педагогічні працівники можуть підвищувати свою кваліфікацію у закладі освіти, в якому вони працюють.

Такі, результати підвищення кваліфікації не потребують визнання педагогічною радою.

Визнання результатів та документ про підвищення кваліфікації

Результати підвищення кваліфікації враховуються під час:

проведення атестації педагогічних працівників закладу освіти,

обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з педагогічними працівниками.

Результати підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження. Не потребує окремого підтвердження підвищення кваліфікації, яке було здійснено в установленому законодавством порядку закладом освіти, в якому працює педагогічний працівник.

Результати підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначаються та затверджуються рішенням педагогічної ради коледжу.

Умови і порядок визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників встановлюється педагогічною радою коледжу.

Педагогічний працівник протягом одного місяця після завершення підвищення кваліфікації подає до педагогічної ради коледжу клопотання про визнання результатів підвищення кваліфікації та документ про проходження підвищення кваліфікації.

Клопотання протягом місяця з дня його подання розглядається на засіданні методичної ради Фахового коледжу.

Для визнання результатів підвищення кваліфікації методична рада Фахового коледжу заслуховує педагогічного працівника щодо:

якості виконання програми підвищення кваліфікації,

результатів підвищення кваліфікації,

дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору.

За результатами розгляду заступник директора доповідає про підвищення педагогічного працівника на засіданні педагогічної раді Фахового коледжу та приймає рішення про визнання чи невизнання результатів підвищення кваліфікації.

У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації педагогічна рада коледжу може надати рекомендації педагогічному працівнику щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

Окремі види діяльності педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти) можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації педагогічних працівників визначаються педагогічною радою за поданням циклової комісії та погодженням методичною радою Фахового коледжу

Визнаватися як підвищення кваліфікації можуть окремі види діяльності педагогічних працівників, один з яких повинен відповідати дисципліні (предмету), що викладає педагогічний працівник. Зокрема:

програма академічної мобільності, що зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік;

наукове стажування, один тиждень якого зараховується в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС;

визнані результати навчання набуті шляхом інформальної освіти (самоосвіти) в обсязі не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік (для педагогічних, науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене (педагогічне) звання);

визнання досягнення у професійній діяльності, зокрема наявність публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України (10 годин за кожен публікацію), до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection (15 годин за кожен публікацію); інші публікації, що не включені до переліку фахових видань – 5 годин за кожен публікацію; тези – 2 години;

здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань в обсязі відповідно до встановленого обсягу освітньо-професійної (освітньо-наукової, освітньо-творчої) програми у годинах або кредитах ЄКТС, за

винятком визнаних (зарахованих) результатів навчання з попередньо здобутих рівнів освіти.

участь у тренінгах, вебінарах, методичних семінарах, конференціях за умови наявності Сертифікату, в якому вказані програма навчання, опис досягнутих результатів, номер, дата та кількість годин.

Для визнання таких результатів як підвищення кваліфікації, педагогічний працівник подає на ім'я директора Фахового коледжу клопотання про зарахування результатів навчання як підвищення кваліфікації, яке розглядається на засіданні циклової комісії у вигляді методичних рекомендацій щодо впровадження в освітній процес набутих компетенцій, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу, оприлюднене на вебсайті коледжу та/або в електронному портфоліо педагогічного працівника (у разі наявності) з подальшим розглядом матеріалів на засіданні методичної ради Фахового коледжу та затвердженням рішенням педагогічною радою Фахового коледжу.

Документ про підвищення кваліфікації

За результатами проходження підвищення кваліфікації педагогічним працівникам видається документ про підвищення кваліфікації, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації.

У документі про підвищення кваліфікації повинні бути зазначені:

повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) фізичної особи, яка надає освітні послуги з підвищення кваліфікації педагогічним працівникам (для фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб – підприємців);

тема (напрямок, найменування), обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах ЄКТС;

прізвище, ім'я та по батькові особи, яка підвищила кваліфікацію;

опис досягнутих результатів навчання;

дата видачі та обліковий запис документа;

найменування посади (у разі наявності), прізвище, ініціали (Ініціал імені) особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації та її підпис.

Документи про підвищення кваліфікації (сертифікати, свідоцтва тощо), що були видані за результатами проходження підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації – нерезидентів України, можуть містити іншу інформацію та потребують визнання педагогічною радою закладу освіти.

Стажування

Стажування є основним складником професійного розвитку педагогічних працівників.

Стажування педагогічних працівників може здійснюватися в закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах, а також в закладі освіти за місцем роботи педагогічного працівника. Керівником такого стажування призначається педагогічний працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має не менше десяти років досвіду роботи на посадах педагогічних чи наукових працівників.

Стажування педагогічних працівників у інших суб'єктів підвищення кваліфікації здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію.

Між закладом освіти, педагогічним працівником та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір, що передбачає стажування одного чи декількох педагогічних працівників.

За пропозицією однієї із сторін договору, до нього можуть вноситися зміни (уточнення) шляхом укладення відповідної додаткової угоди (дodatка до угоди).

Оплата праці керівника стажування у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначається такими суб'єктами підвищення кваліфікації самостійно або на підставі укладених договорів про стажування педагогічних працівників.

Програма стажування

Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію щодо:

- обсягу (тривалості) програми;
- очікувані результати навчання.

Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування педагогічним працівником.

У випадку укладання договору індивідуальна (індивідуальні) програма (програми) є невід'ємним (невід'ємними) додатком (дodatками) до договору.